

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

2017-2018

1. Identificació del mòdul

1.1. Dades del mòdul

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR DE IL·LUSTRACIÓ (LOE)
MÒDUL MFC05-PRODUCCIÓ GRÀFICA INDUSTRIAL

Curs	Període	Hores setmanals	Nombre de crèdits ECTS
Segon	Segon	6	6

Departament: **Dibuix i representació gràfica**

Professorat responsable:

Joan Lluís Miró Gayà
Correu electrònic: jmiro@escoladisseny.com

Cap de departament

Antoni Alcover Bauzà
Correu electrònic: aalcover@escoladisseny.com

1.2. Contextualització del mòdul dins el pla d'estudis

La preparació d'arxius per a publicar en suports físics i digitals, i el coneixements dels sistemes d'impressió industrial són de gran importància per al futur professional. L'assignatura també comprèn bases de tipografia i maquetació, ajudant a diferenciar les principals famílies i a triar-les i emprar-les segons necessitats concretes de comunicació.

1.3. Requisits per cursar el mòdul: (Requisits previs, mínims o necessaris per cursar el mòdul i/o recomanacions, si escau)

S'exigeix correcció ortogràfica.
Maneig dels programes de dibuix i manipulació d'imatges més habituals.

2. Normativa de referència

Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo, por el que se establece la ordenación general de las enseñanzas profesionales de artes plásticas y diseño (BOE 25/05/2007).

Article 73 (programacions didàctiques) del *Decret 120/2002* autonòmic (BOIB núm. 120, 05-10-2002).

3. Objectius d'aprenentatge del mòdul

Descripció del que un estudiant ha d'haver après en finalitzar l'assignatura.

Analitzar i diferenciar els diferents tipus d'originals considerant els processos i factors que intervenen en la reproducció.

Configurar adequadament arxius per impremta tenint en compte les característiques del suport.

Comprendre i valorar les variables d'una tirada d'impressió.

Definir i diferenciar els diferents tipus d'impressió industrial i les seves particularitats.

Interpretar les característiques de projectes gràfics, triar el sistema d'impressió més adequat i preparar originals i arxius per a la seva posterior reproducció.

Saber triar els suports gràfics idonis per a un projecte determinat.

Optimitzar els elements que intervenen en la fase de reproducció d'un projecte gràfic.

Valorar la presència de les noves tecnologies en la producció gràfica industrial.

Analitzar, aplicar i combinar els elements i principis bàsics del disseny gràfic (imatges, textos i estructures).

Introduir l'estudiant en les eines i el vocabulari habitual en el camp del Disseny Gràfic.

Diferenciar les característiques de les famílies tipogràfiques més importants, emprant-les com a eina comunicativa de primer ordre.

Diferenciar i utilitzar els diferents sistemes de composició tipogràfica, adequant-los a les necessitats comunicatives concretes.

Distribuir i maquetar correctament conjunts heterogenis d'imatges, textos i altres elements gràfics.

4. Continguts temàtics de l mòdul (distribuïts en unitats d'aprenentatge)

4.1. Continguts temàtics

(copiar els continguts del BOE/BOIB que regula els estudis i fer les unitats didàctiques, si escau)

1. Tipus d'originals. Característiques. Modes de color. Directes. Quadricromia.
2. Preparació d'arxius per a impremta. Formats i configuracions.
3. Signes, símbols, marques i senyals.
4. La tipografia: lletra, text, retícula.
5. L'arquitectura gràfica, la interrelació entre text i imatge. Composició i maquetació.
6. Suports d'impressió.
7. Tintes i papers. Característiques i formats.
8. Sistemes d'impressió. Tècniques, procediments, materials i equips. Originals gràfics idonis en cada sistema d'impressió.
9. Optimització d'originals per a cada sistema d'impressió. Resolució i lineatura. Guany de punt. Inclinacions de trama convencional i trama estocàstica.
10. Post-impressió. Acabats.
11. Plegats, troquelats, vernissos i laminats. Sistemes d'enquadernació. Imposició.
12. Realització de pressupostos. Optimització de recursos.
13. Les noves tecnologies en els processos de reproducció i impressió industrials.
14. Edició digital sobre diferents plataformes.

4.2. Distribució temporal

3 sessions de 2 hores a la setmana.

Mes	Dies	Unitat didàctica / continguts	Activitats d'aprenentatge	Procediments i tècniques d'avaluació
Febrer	12-28	Guia docent Introducció de l'assignatura	Presentació del mòdul. Presentació de la Unitat Didàctica. Classe expositiva.	Carpeta d'aprenentatge.
Març	5-28	CT1, CT7 CT3, CT4, CT5, CT6, CT11	Exercici 1 Exercici 2	Carpeta d'aprenentatge.
Abril	9-27	CT8, CT9 CT12	Exercici 3 Exercici 4	Carpeta d'aprenentatge.
Maig	2-30	CT2, CT6	Exercici 5	Carpeta d'aprenentatge.
Juny	1-21	CT1, CT2, CT3, CT4, CT5, CT6, CT7, CT8, CT9, CT10, CT11, CT12, CT13, CT14	Exercici 6 Treball final	Carpeta d'aprenentatge.

5. Materials i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

Mark, Gatter., *Listo para imprenta*, Barcelona, Indexbook, 2005.

Blasco, Laia., *Sobreimpresión*, Barcelona, Indexbook, 2011.

Lupton, Ellen., *Pensar con tipos*, Barcelona, Gustavo Gili, 2013.

5.2. Bibliografia complementària

Es donaran més referències bibliogràfiques al llarg del curs

5.3. Altres recursos

Continguts online

6. Metodologia docent

6.1. Estratègies generals metodològiques

S'han de combinar teoria i pràctica per assolir els objectius establerts. Explicacions del professor i aplicació dels conceptes en exercicis que facilitin la comprensió i assimilació.

L'anàlisi de la pròpia feina s'integra en les sessions de classe com una activitat més de valoració de cada exercici realitzat.

L'assignatura requereix d'un suport visual important, tant ofert a classe com a fruit de la recerca independent, que faciliti a l'estudiant incrementar la seua cultura visual, valorar les solucions donades pels professionals davant de diferents problemes de disseny i contrastar la seua feina amb elles.

6.2. Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

El professor comentarà diversos aspectes relatius al disseny gràfic i després d'aplicar aquests conceptes a l'anàlisi d'exemples de clàssics del disseny, que s'empraran com a models. Es proposaran exercicis concrets que d'una banda simularan encàrrecs reals i per l'altre serviran com a pràctica.

Discussió teòrica i pràctica, la interacció entre els procediments manuals tradicionals i els nous recursos digitals serà constant. Es preveu una constant relació amb l'assignatura de Mitjans Informàtics, on els alumnes podran aprofundir en programes que en aquesta matèria no s'explicaran, sinó que simplement es faran servir.

6.3. Instal·lacions del centre i material

Aula d'informàtica, un ordinador per alumne, escanner, impressora i els programes bàsics per a l'assignatura. Pissarra i projector. Taules de dibuix.

6.4. Activitats interdisciplinàries

Col·laboració amb l'assignatura de projectes per a realitzar exposicions conjuntes i sortides culturals relacionades amb la fotografia.

6.5. Activitats complementàries i extraescolars

Assistència a conferències i exposicions

6.6. Atenció a la diversitat

La *Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació* (Títol II, equitat en l'educació) tracta de l'atenció educativa diferent de l'ordinària: Necessitat Específica de Suport Educatiu (ANESE), una categoria única que inclou l'alumnat amb Necessitats Educatives Especials (NEE), l'alumnat amb Dificultat Específiques d'Aprenentatge (DEA), l'alumnat amb Altes Capacitats (AC), l'alumnat d'Incorporació Tardana (IT), i l'alumnat amb Condicions Personals o d'Història Escolar (CP/HE), però en principi per l'ensenyament obligatori.

Per altra banda, la normativa autonòmica que regula els ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny no preveu l'**atenció a la diversitat** ni les **adaptacions curriculars individuals** (ACI) a l'aula, tan sols l'article 13.2 del *Reial Decret 596/2007* estatal estableix que: "Els centres que imparteixin ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny desenvoluparan i completaran els currículums establerts per l'Administració educativa corresponent, mitjançant la posada en pràctica del seu projecte educatiu i la implementació de programacions didàctiques que prenguin en consideració les característiques del context social i cultural, les necessitats de l'alumnat, amb especial atenció als que presentin una discapacitat, i les possibilitats formatives de l'entorn".

Aquestes mesures administratives, que recorda la disposició addicional 1ª del *Reial Decret 596/2007* estatal, es centren principalment en facilitar a l'alumnat els mitjans i recursos que siguin necessaris per accedir als ensenyaments artístics professionals d'arts plàstiques i disseny i cursar-los.

- Accés als estudis (article 17.1 del *Reial Decret 596/2007* estatal).
- Convocatòria extraordinària (article 19.5 del *Reial Decret 596/2007* estatal).
- Expedient acadèmic (article 20.2 del *Reial Decret 596/2007* estatal).

En aquest context, sempre hem intentat donar a l'alumnat un **tracte individualitzat i personalitzat**, raó per la qual pensem que no és necessari adoptar mesures especials per atendre l'alumnat amb problemes d'aprenentatge i altres necessitats educatives específiques, en un sentit (discapacitat psíquica, sensorial o motora, trastorns greus de conducta) o en un altre (superdotació, sobredotació). No obstant això, demanem l'alumnat una adreça de correu electrònic per estar en contacte, enviar i rebre exercicis, atendre consultes puntuals, i poder donar una millor atenció personalitzada, aquesta vegada en línia.

En tot cas, en tractar-se d'ensenyaments artístics professionals de lliure elecció, entenem que no es poden fer **adaptacions curriculars significatives**, en el sentit d'adequar els objectius educatius, eliminar o incloure determinats continguts essencials, i modificar els criteris d'avaluació.

Per contra, entenem que sí són possibles les **adaptacions curriculars no significatives** (modificacions dels elements del currículum que no afecten a l'assoliment dels objectius d'aprenentatge) i les **adaptacions d'accés al currículum** (elements organitzatius, recursos de tot tipus i optimització d'aquests), en el marc del *Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics* a les Illes Balears.

De fet, l'article 20.2 (documents bàsics d'avaluació i mobilitat dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny) del *Reial Decret 596/2007* estatal explica que les mesures d'adaptació curricular han de constar a l'expedient acadèmic de l'estudiant (si escau). Per altra banda, no s'ha de confondre l'**adaptació curricular no significativa** de la qual parlem amb

l'adaptació a la que fa referència l'article 21 del *Reial Decret 596/2007* estatal està referida a l'**adaptació per trasllat d'expedient acadèmic** a un centre d'altra administració educativa.

7. Criteris, procediments i instruments d'avaluació i qualificació

(L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació dels objectius establerts d'acord amb el perfil professional del títol)

7.1. Criteris d'avaluació generals de ldepartament (si és el cas):

7.2. CA/Criteris d'avaluació del mòdul:

(copiar els criteris d'avaluació del BOE/BOIB que regula els estudis)

Es valorarà la capacitat de l'alumnat per:

1. Dur a terme els processos adequats per fer possible la reproducció (impresa o digital) de l'original gràfic.
2. Analitzar i diferenciar originals, la preparació, la reproducció i els resultats, utilitzant adequadament el vocabulari tècnic de l'assignatura.
3. Diferenciar les tècniques, procediments, materials i instruments corresponents als sistemes d'impressió industrial.
4. Preparar originals i configurar correctament arxius per impremta.
5. Reconèixer els diferents tipus d'originals i triar el sistema d'impressió més adequat.
6. Triar argumentadament el suport més adequat a un projecte gràfic.
7. Gestionar de manera correcta i eficient els elements que intervenen en la reproducció i impressió d'un projecte gràfic.
8. Analitzar i valorar els àmbits d'actuació i la influència de les noves tecnologies en la indústria gràfica.
9. Resoldre problemes tipogràfics i d'arquitectura gràfica.
10. Diferenciar les característiques de les principals famílies tipogràfiques.
11. Correcta elecció i aplicació de les famílies tipogràfiques en cada cas.

Períodes d'avaluació:

Avaluació contínua.

Per superar l'assignatura durant l'avaluació contínua es requereix:

- L'assistència mínima al 70% de les activitats presencials i/o les activitats programades
- El lliurament del 100% dels exercicis/proves i/o treballs proposats i obtenir una nota mínima de 4 a cada bloc de continguts.
- Obtenir una nota mitjana de 5

Avaluació complementària (setmana d'exàmens juny/febrer):

Aquells alumnes que no superen la avaluació contínua i/o no han assistit al 70% de les activitats presencials, hauran de:

- Lliurar tots els treballs no entregats i/o no superats i obtenir una nota mínima de 4 en la mitjana del bloc corresponent.
- Fer un examen final amb una nota mínima de 5

Avaluació extraordinària (setembre)

Aquells alumnes que després de l'avaluació complementària no superin l'assignatura hauran de:

- Lliurar el 100% dels treballs no entregats i/o no superats i obtenir una nota mínima de 4 a cada un dels blocs corresponents.
- Fer un examen final amb una nota mínima de 5

Exercicis/activitats:

Durant el curs, el professorat plantejarà per escrit els exercicis, on quedaran reflectits: les competències a assolir, continguts i criteris d'avaluació específics de cadascun; així com definir la data de lliurament i el tipus de presentació/ suport.

Treballs en grup o tallers: Els alumnes que no hi assisteixin hauran d'entregar el treball complet realitzat per ells o un treball complementari (a determinar pel professor).

Qualificacions:

S'avaluarà amb nota numèrica de 0/1 a 10, segon la legislació vigent.

Cada bloc temàtic tindrà nota.

Depenent del tipus, objectius i duració, hi podrà haver exercicis parcials sense nota numèrica.

En el cas que l'alumne només tingui un bloc de continguts suspès, el professor podrà determinar que només realitzi la recuperació de la part suspesa en l'avaluació complementària i/o extraordinària.

No es recollirà cap treball fora de termini. Els exercicis lliurats en avaluació complementària es qualificaran amb un punt menys.

En cas de treballs plagiat es posarà un 0. Pels treballs en els quals s'utilitzen imatges, aquestes hauran d'ésser lliures de drets o comptar amb l'autorització pertinent de l'autor. Per als casos que no sigui possible, s'haurà de detallar l'autor i el lloc on es va obtenir el material.

Formats d'entrega:

No es considera lliurat un treball si no està al/s suport/s demanat/s i a la carpeta o lloc assignat per a la entrega.

Si el suport és electrònic, s'ha de poder obrir amb les versions de programari dels ordinadors de l'Escola.

L'alumne tindrà sempre una còpia de seguretat en format digital de tots els treballs que entregui durant el curs.

7.3 Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació (ordinària, anual/febrer/juny)

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació	
			Avaluació continua / complementària	Avaluació final
<i>Exercicis pràctics, treballs i projectes.</i>	R	CA1, CA2, CA3, CA4, CA5, CA6, CA7, CA8, CA9, CA10, CA11	90 %	40 %
<i>Treball final</i>	R	CA1, CA2, CA3, CA4, CA5, CA6, CA7, CA8, CA9, CA10, CA11	10 %	10 %
<i>Prova objectiva final</i>	R	CA2, CA3, CA5, CA6, CA7, CA8, CA9, CA10, CA11		50 %
Total			100 %	100 %

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

7.4. Criteris, procediments i instruments d'avaluació d'alumnes amb el mòdul pendent (extraordinària, setembre)

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació	
			Avaluació continua / complementària	Avaluació final
<i>Exercicis pràctics, treballs, projectes i treball final.</i>	R	CA1, CA2, CA3, CA4, CA5, CA6, CA7, CA8, CA9, CA10, CA11		50%
<i>Prova objectiva final</i>	R	CA2, CA3, CA5, CA6, CA7, CA8, CA9, CA10, CA11		50%
Total				100%

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

Els alumnes amb aquesta assignatura pendent hauran de realitzar els mateixos treballs i exàmens que els que la cursen per primera vegada.

8. Altres observacions

(si és el cas)

Tots els alumnes faran un **Treball Final**. Aquest treball és un dossier enquadernat de totes les feines que han fet durant tot el curs. Aquí es podran veure tots els blocs temàtics de l'assignatura, en forma de treballs. És important veure l'evolució que l'alumne experimenta al llarg del curs dins l'assignatura. Aquest treball final ensenya a l'alumne a valorar totes les feines realitzades, estimar l'esforç artístic d'un any de feina i apreciar tots i cada un dels treballs realitzats. També servirà com a font de consulta pel dia de demà, i principalment quan un fa un treball ben fet està orgullós i aquesta situació és positiva i ajuda a fomentar l'autoestima i a pujar l'"ego" de cada alumne. Finalment també és una manera de tenir les coses ordenades i enganxades, així evitem que es perdin. Es demanarà l'opinió personal del grup - classe, de l'aula, de l'assignatura i del professor. Això és molt important ja que és una manera d'avaluar tot el procés d'Ensenyament- Aprenentatge, d'aquesta manera podem millorar tots els punts que no han complert les nostres expectatives.